

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 24. S. Gregorii Nazianzeni, & S. Basilii initia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Sæculum IV. A. C. 355. cio perfunctorie instituto absolvebatur, inde clarius ei inter illos nomen; Imperatoris amicis adscribebatur, quidquid petiisset a iudicibus impetrabat. Contra, qui hæresi eorum infensus erat, etiam innocens, conficto crimine comprehendebatur, quod contumeliose de Imperatore locutus sit, aut blasphemè in Deum, illico ab Imperatore iudicatus, exulare cogebatur; In locum Episcopi depulsi statim mittebatur alius, Arianis ex affectu devotus, quem populis, quis vir esse, ignorantibus, armatorum opera obtrudebant; si qui recusarent, summo rigore, & bonorum privatione puniebantur, illum odisse jubebantur, quem amabant, Præceptorem suum, Patrem spirituales, & diligere hominem, quem averfabantur, eique liberos suos concedere, cuius vitam, & mores nesciebant.

§. XXIV.

S. Gregorii Nazianzeni, & S. Basilii initia.

Naz. Or. 4. p. 132. A Galli Cæsaris nece Julianus, frater eius, Athenis egerat, ubi adhuc dum Philosophiæ, Eloquentiæ, & artium liberalium studia florebant; majorem partem hujus anni 355. ibi moratus inter alios sibi notos habuit S. Basilium, & S. Gregorium Nazianzenum, post hæc clariffi-

clarissima Ecclesiæ lumina. Utriusque Patria erat Cappadocia; Basilii urbs paterna fuit Cæsarea, alias dicta Mazaca, inter civitates amplissima, Provinciæ Metropolis, cujus incolæ plerique fidem Christianam colebant. Gregorius Nazianzi, quæ etiam Dio-Cæsarea dicebatur, ortus, Patrem habebat Gregorium, tunc temporis illius urbis Episcopum. Filio natura ingenium docile dederat, & magnum litterarum amorem; puerum egressus, litterarum Causa Cæsaream Provinciæ caput missus est, & inde Cæsaream in Palæstina, ubi Magistrorum eloquentiam imitatus, mores vero averfatus est. Ille, sub quo particularius operam dedit, erat Thespesius. Eodem tempore Euzoius, postea ejusdem urbis Episcopus Arianus, ibi litteris incumbebat. Gregorius Alexandria quoque scientiis vacavit, inde navim conscendit, ut in Græciam veheretur; in illa navigatione exorta procella de vita periclitatus, in ultimas angustias redactus est, quod necdum esset baptizatus. Tandem feliciter Athenas delatus, pluribus annis in arte eloquentiæ exercitabatur, a corruptis Atheniensium moribus, erant enim vanarum rerum curiosissimi, solertissime sibi cavens.

Basilii aliquanto serius Athenas venit. Parens ejus, etiam Basilii nomine,

R r 2

ex

Sæculum IV.
A. C. 355.Sup. l. XI. §.
30. Greg.
Presb. Vita
Naz. Greg.
Naz. carm.
1. Hier.
Script. in
Euzoi. &c.

Basil. ep. 331

Greg. Naz.

or. 20. p. 318.

Sæculum IV. ex Ponto originem traxerat, & Familia
 A. C. 355. nobili, filius Macrinæ, quæ Neocæsareæ
Basil.ep.75. nata, Discipulos S. Gregorii Thvmatur-
Sup. l. IX. gi Magistros habuerat. Ambo conjuges
S. 20. magno fidei zelo ardebant, plurima in

persecutione Maximini Dajæ passi. Ba-
 filius eorum filius magnæ Doctrinæ elo-
 quentiam, & solidam pietatem junxit,
 is Emmeliam, cujus insignis pietas, a-
 morque in pauperes erat, uxorem duxit;

Greg. Naz. ipsa quidem servare virginitatem maluis-
vit. S. Macr. set, sed puellaribus annis parentibus or-
p. 178. bata, cum intelligeret, se ob præclarissi-
 mam formam raptus periculo expositam,

Basil.ep.75. nubere constituit, ut securam se præsta-
 ret, virumque elegit Basilium, ex quo
 matrimonio decies mater facta est. Ma-
 crina ex hoc matrimonio natu maxima,
 Virgo permansit, omnium virtutum ex-
 emplar. Basilus inter filios primogeni-
 tus fuit. Gregorius Cathedram Nyssen-
 nam tenuit, & Petrus, natu minimus, E-
 piscopus Sebastenus fuit. S. Basilus a-
 pud S. Macrinam, aviam suam paternam
 educatus, ab ineunte ætate sanam Eccle-
 siæ Doctrinam, ex S. Gregorii Thvmatur-
 urgi traditione hausit. Pater ejus quo-
 que pietate, & litteris humanis filium

Naz. or. 20. imbuat. Tum ut plenius instrueretur
p. 325. Cæsaream missus est, atque exinde Con-
 stantinopolim, ubi Sophistas, seu Philo-
 sophos, quorum fama eminebat, audi-
 vit;

vit; tandem Athenas venit, ubi a S. Gre- Sæculum IV.
gorio Nazianzeno, amico suo, exceptus A. C. 355.
est; amborum deinde amicitia ad extre-
mum duravit.

Gregorius primo adventu Basilio gra- Ibid. p. 327.
tum præstitit obsequium, dum aliorum Eunap. in
alumndorum insolentia liberavit. Quis- Psel.
que Sophistæ sui nomen, & famam præ- SS. Grego-
fervide defendebat ad eum prope mo- rius Nazian-
dum, quo singuli ex populo in spectaculis zenus, &
alterutri eorum, quorum equi decurren- Basilius.
do certant, ardentius favent. Itaque
juvenes isti, si quem novum Discipulum
Athenas advenire præscivissent, obviam
ad portus, alios urbis aditus, imo & fe-
mitas desertas procedebant, expecta-
bantque venturos, tota Græcia sparge-
bantur, populum, ut suæ potius quam al-
teri factioni assentiretur, cogentes. Post-
quam studiosum hospitem in suam, aut
cujusdam amicorum suorum domum in-
troduxissent, publicam disputationem su-
stinere debebat, nam cuivis recens ad-
vectum tentare, & impugnare licebat;
cæterum plus terroris, quam nocumenti
hoc pugnae auguralis genus adventanti-
bus ferebat, & multi, posita ferocia, ad
futuram conversationem tractabiliore
siebant. Satis tentatum non sine cere-
monia ad balneum deducebant, bini an-
te eum præcedentes, cum appropinqua-
rent, clamare, & saltare, furentium mo-

Sæculum IV. re, incipiebant, seque ingressurum prohibitu-
A. C. 355. rios simulabant; forium percursu,
 ingentique tumultu pavidum moraban-
 tur; tandem ingredi sinebant, atque ex-
 inde pro initiato habebatur, qui omni
 jure, & honore, studiosis Athenarum
 competente, gauderet. Gregorius, cum
 apud amicos prudentiam, & gravitatem
 Basilii, jamque comparatam sapientiæ fa-
 mam dilaudasset, effecit, ut molesto oc-
 cursu non vexarent.

Basilium brevi tempore inter levissi-
 mos Atheniensium juvenum mores fasti-
 dium subiit, ita ut discessisset, nisi a Gre-
 gorio fuisset retentus; Basilus adhuc ju-
 venis ætate, senem gravitate referebat.
 Hominum existimationem magis virtute,
 quam scientia, & eloquentia, quamquam
 in utroque excelleret, sibi comparabat.
 Maximo conatu scientiis se impendebat,
 cum tanta ingenii capacitate valeret, ut
 omnia sine labore percipere posse vide-
 retur; hinc in paucis sui ævi doctus e-
 vasit. Forti facundia auditorum mentes
 movebat, & incendebat. Grammati-
 cam callebat, qua arte linguæ Græcæ, Hi-
 storiæ & Poetarum intelligentia compre-
 hendebatur. Omnes Philosophiæ par-
 tes seu practicas, seu speculativas tene-
 bat, & tantam logicæ argumentationis
 vim, ut ab ejus syllogismis nemo nisi
 peritissimus se expedire potuerit. Astro-
 nomix

*Greg. Nyss.
 in Basil. p.
 911.*

nomiæ quoque, Geometriæ, & Arithme-
tica, quantum opus erat, studuerat, ut
haberet, quod illis, qui in his Magistros
se jactabant, responderet, cœtera, tan-
quam inutilia rejiciebat. Cum sapissi-
me ægrotaret, inductus est, ut etiam Me-
dicinæ operam daret. Ita S. Basilius
scientiis profanis vacabat, ut sacras litte-
ras, quas a teneris didicerat, non negli-
geret. Magistri ejus in eloquentia fue-
re Himerius, & Propheresius, utpote in
Cappadocia nati, populares ejus, & Chri-
stiani.

Sæculum IV.
A. C. 355.

Socr. l. IV.
c. 26. Soz.
l. VI. c. 17.

§. XXV.

Julianus Cæsar.

Cum Julianus Princeps Athenas venit,
Basilium, & Gregorium noscendi oc-
casionem nactus est, in quorum societate
non solum litteris humanis, sed etiam
SS. Scripturis vacavit, quamvis jam tum
Christo nuntium mittere apud se statuis-
set, quod autem cordis secretum nemini
aperire audebat. Ipsi depravatam ho-
minis ingenium ex ejus Physiognomia,
& omni exteriori habitu facile deprehen-
derunt. Erat ei modica statura, collum
grossum, humeri lati, quos sicut & caput
creberrima jactatione commovebat; pe-
des infirmi, & gressus vacillans. Oculi
vivaces quidem, sed vagi, & errantes.
Aspectus furorem, nasus fastidium, & su-
perbiam

Anm. Marc.
l. XXV. c. 5.
Greg. Naz.
or. 4. p. 122.